

بررسی عوامل مهاجرت با کشورهای روبه انکشاف

پوهنمل دکتورعین الله میرزازاده^۱، پوهنمل مجیب الله مجیب^۲، عنایت الله قریشی^۳

DOI: 10.64104/v10.Issue17.n32.2025

چکیده

هدف این تحقیق بررسی عوامل مؤثر بر مهاجرت کشورهای در حال توسعه به کشورهای توسعه یافته است. برای این منظور، در چارچوب نظریه جاذبه-دافعه مهاجرت و با استفاده از الگوی داده های تابلویی، تأثیر عوامل مختلف بر مهاجرت از این دو گروه کشورها بررسی می شود. نتایج نشان می-دهد که فاصله میان کشور مبدأ و کشور مقصد، برای هر دو گروه از کشورهای منفی و معنی دار است؛ لذا با افزایش مسافت میان کشورهای مبدأ با کشور مقصد مهاجرت به این کشور کاهش می یابد. میزان عرضه نیروی کار در کشور مبدأ، برای کشورهای در حال توسعه معنی دار و مثبت است؛ اما برای کشورهای توسعه-یافته معنی دار نیست. متغیر شکاف تکنولوژی برای کشورهای توسعه یافته، منفی و معنی دار و برای کشورهای در حال توسعه، مثبت و معنی دار است. در هر دو گروه از کشورها، افزایش نرخ سرمایه گذاری در کشور مبدأ مهاجرت را کاهش می دهد؛ اما کشورهای در حال توسعه حساسیت بیشتری نسبت به این متغیر دارند. متغیرهای تفاوت سرانه تولید ناخالص داخلی، نرخ زاد و ولد، شاخص سرمایه انسانی، مهاجرت دو سال گذشته، نفوس و سرمایه گذاری مستقیم خارجی در کشور مبدأ برای هر دو گروه از کشورهای مثبت و معنی-دار هستند. همچنین، متغیرهای نفوس و سرمایه گذاری مستقیم خارجی تأثیر اندکی در شکل گیری جریان مهاجرت دارند.

واژگان کلیدی: مهاجرت، کشورهای توسعه یافته، کشورهای در حال توسعه، داده تابلویی، طبقه بندی: F22

JEL، C23، O51،

^۱ استاد دیپارتمنت سیول پوهنخی انجیری پوهنتون البیرونی، 0778230870. inullah@au.edu.af

^۲ استاد دیپارتمنت مدیریت منابع طبیعی پوهنخی محیط زیست پوهنتون کابل

^۳ استاد دیپارتمنت سیول پوهنخی انجیری پوهنتون سلام